

**ROBNA RAZMJENA SA INOZEMSTVOM
EXTERNAL TRADE STATISTICS**

KOMENTAR:

Federacija BiH je za septembar/rujan 2022. ostvarila izvoz u ukupnoj vrijednosti 1.126.432 hilj./tis. KM, što je za 199.312 hilj./tis. KM ili 21,5% više u odnosu na august/kolovoz 2022., odnosno za 245.321 hilj./tis. KM ili 27,8% više u odnosu na septembar/rujan prethodne godine.

U istom mjesecu ostvaren je uvoz u vrijednosti 1.883.670 hilj./tis. KM, što je za 167.299 hilj./tis. KM ili 9,7% više u odnosu na august/kolovoz 2022., odnosno za 473.855 hilj./tis. KM ili 33,6% više u odnosu na septembar/rujan prethodne godine.

U periodu januar – septembar 2022. izvoz je prosječno padao svaki mjesec za 0,34%, a uvoz je prosječno rastao za 1,72%.

Procenat pokrivenosti uvoza izvozom je 59,8% što je za 5,8% više u odnosu na august/kolovoz 2022. kada je pokrivenost iznosila 54%. Trgovinski deficit Federacije BiH za septembar/rujan 2022. iznosi 757.237 hilj./tis. KM.

Prema KD-u, za septembar/rujan 2022. najveća vrijednost izvoza od 1.019.496 hilj./tis. KM ostvarena je u području C Prerađivačka industrija, što iznosi 90,5% ukupnog izvoza. Najveća vrijednost u uvozu od 1.672.424 hilj./tis. KM ostvarena je u području C Prerađivačka industrija, što iznosi 88,8% ukupnog uvoza.

Prema SMTK, za septembar/rujan 2022. najveće učešće u izvozu ostvareno je u sektoru 6 Industrijski proizvodi, razvrstani uglavnom po sirovinama sa vrijednošću 366.899 hilj./tis. KM, što je 32,6% ukupnog izvoza. U istom mjesecu najveće učešće u uvozu ostvareno je u sektoru 6 Industrijski proizvodi, razvrstani uglavnom po sirovinama sa vrijednošću 521.218 hilj./tis. KM, što je 27,7% ukupnog uvoza.

Za septembar/rujan 2022. zemlje u koje se najviše izvozilo su: Hrvatska sa 190.718 hilj./tis. KM ili 16,9% ukupnog izvoza; Njemačka sa 169.693 hilj./tis. KM ili 15,1% i Austrija sa 117.840 hilj./tis. KM ili 10,5% ukupnog izvoza. Izvoz u sve ostale zemlje iznosi 648.181 hilj./tis. KM ili 57,5% ukupnog izvoza.

Za isti mjesec zemlje iz kojih se najviše uvozilo su: Hrvatska sa 245.181 hilj./tis. KM ili 13% ukupnog uvoza, Italija sa 225.002 hilj./tis. KM ili 11,9% i Njemačka sa 203.292 hilj./tis. KM ili 10,8% ukupnog uvoza. Uvoz iz svih ostalih zemalja iznosi 1.210.195 hilj./tis. KM ili 64,2% ukupnog uvoza.

Detaljniji podaci o robnoj razmjeni Federacije BiH s inozemstvom biti će objavljeni u publikaciji "Mjesečni statistički pregled FBiH".

COMENTARY:

Total exports of Federation of Bosnia and Herzegovina was 1,126,432 thousands of KM in September 2022, which is 199,312 thousands of KM or 21.5% more than in August 2022 and 245,321 thousands of KM or 27.8% more than in September 2021.

Total imports of Federation of Bosnia and Herzegovina was 1,883,670 thousands of KM in September 2022, which is 167,299 thousands of KM or 9.7% more than in August 2022 and 473,855 thousands of KM or 33.6% more than in September 2021.

In period January - September 2022 average decrease in exports is 0.34% and average growth in imports is 1.72%.

The exports/imports ratio was 59.8% in September 2022. This is 5.8% more than in August 2022 when ratio was 54%. Trade deficit of the Federation of BiH for September 2022 is 757,237 thousands of KM.

According to NACE in September 2022 the biggest share in exports had section C Manufacturing with the value 1,019,496 thousands KM and with 90.5% share in total exports.

The biggest share in imports had section C Manufacturing with the value 1,672,424 thousands KM and with 88.8% share in total imports.

In September 2022 the biggest share in exports had SITC section 6 Industrial products, classified primarily by raw material with the value 366,899 thousands KM and with 32.6% share in total exports.

The biggest share in imports had SITC section 6 Industrial products, classified primarily by raw material with the value 521,218 thousands KM and with 27.7% share in total imports.

In September 2022 top 3 countries in exports were: Croatia with 190,718 thousands KM or 16.9% share in total exports; Germany with 169,693 thousands KM or 15.1% share and Austria with 117,840 thousands KM or 10.5% share. Exports to the all other countries was 648,181 thousands KM or 57.5% share in total exports.

Top 3 countries in imports were: Croatia with 245,181 thousands KM or 13% share in total imports; Italy with 225,002 thousands KM or 11.9% share and Germany with 203,292 thousands KM or 10.8% share. Imports from all other countries was 1,210,195 thousands KM or 64.2% share in total imports.

Detailed data of external trade of the Federation of BiH will be disseminated in Monthly Statistical Review of the Federation of BiH.

Tabela 1: IZVOZ I UVOZ PO PODRUČJIMA KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI KD BiH 2010

Table 1: EXPORTS AND IMPORTS ACCORDING TO SECTIONS OF NACE Rev. 2

u 000 KM
in 000 KM

	IX 2022	<u>IX 2022</u> VIII 2022	<u>IX 2022</u> IX 2021	I-IX 2022	<u>I-IX 2022</u> I-IX 2021
UKUPAN IZVOZ TOTAL EXPORTS	1.126.432	121,5	127,8	9.145.389	136,0
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING	6.381	66,3	72,3	61.091	97,5
B VAĐENJE RUDA I KAMENA MINING AND QUARRYING	18.594	93,6	396,6	75.276	216,7
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA MANUFACTURING	1.019.496	126,4	127,8	8.059.339	134,4
D PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, GASOM/PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY	48.591	86,3	177,8	510.878	185,0
OSTALO OTHER	33.337	96,6	78,5	400.582	112,7
Nerazvrstano po kategorijama Unclassified according to category	33	92,5	404,1	38.222	-

u 000 KM
in 000 KM

	IX 2022	<u>IX 2022</u> VIII 2022	<u>IX 2022</u> IX 2021	I-IX 2022	<u>I-IX 2022</u> I-IX 2021
UKUPAN UVOZ TOTAL IMPORTS	1.883.670	109,7	133,6	15.168.984	141,6
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING	60.089	120,3	132,0	467.367	134,2
B VAĐENJE RUDA I KAMENA MINING AND QUARRYING	84.858	89,1	177,0	831.848	217,4
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA MANUFACTURING	1.672.424	110,3	130,2	13.577.475	137,9
D PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, GASOM/PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY	59.488	122,6	227,7	174.221	214,5
OSTALO OTHER	6.811	97,4	123,8	66.681	112,3
Nerazvrstano po kategorijama Unclassified according to category	-	-	-	51.391	-

Tabela 2: IZVOZ I UVOZ PO SEKTORIMA SMTK - Rev. 4

u 000 KM

Table 2: EXPORTS AND IMPORTS BY SECTIONS OF SITC Rev. 4

in 000 KM

	IX 2022	<u>IX 2022</u> VIII 2022	<u>IX 2022</u> IX 2021	I-IX 2022	<u>I-IX 2022</u> I-IX 2021
UKUPAN IZVOZ TOTAL EXPORTS	1.126.432	121,5	127,8	9.145.389	136,0
0 HRANA I ŽIVE ŽIVOTINJE FOOD AND LIVE ANIMALS	36.763	89,2	86,3	309.206	103,4
1 PIĆA I DUHAN BEVERAGES AND TOBACCO	6.051	87,5	141,7	45.577	116,4
2 SIROVE MATERIJNE NEJESTIVE OSIM GORIVA INEDIBLE RAW MATERIALS, EXCEPT FUEL	56.200	105,5	82,8	604.195	109,9
3 MINERALNA GORIVA, MAZIVA I SRODNI PROIZVODI MINERAL FUELS, LUBRICANTS AND SIMILAR PRODUCTS	105.306	88,0	197,4	982.582	205,1
4 ULJA, MASTI I VOSKOVI ŽIVOTINJ. ILI BILJ. PORIJEKLA EDIBLE OIL, LARD AND WAX OF ANIMAL OR PLANT ORIGIN	139	167,5	178,2	875	177,5
5 HEMIJSKI/KEMIJSKI PROIZVODI CHEMICAL PRODUCTS	84.733	161,0	133,6	584.195	131,9
6 INDUST. PROIZVODI, RAZVRSTANI UGLAV. PO SIROVINAMA INDUST. PRODUCTS, CLASSIFIED PRIMAR. BY RAW MATERIAL	366.899	122,1	136,4	2.943.682	157,5
7 MAŠINE/STROJEVI I TRANSPORTNA SREDSTVA MACHINERY AND TRANSPORT EQUIPMENT	196.792	113,0	121,8	1.618.048	122,8
8 RAZNI INDUSTRIJSKI PROIZVODI MISCELLANEOUS MANUFACTURED GOODS	273.516	153,2	124,9	2.018.349	116,9
9 Proizvodi, nerazvrstani po kategorijama Products and transactions, unclassified	33	32,4	412,5	38.680	-

	IX 2022	<u>IX 2022</u> VIII 2022	<u>IX 2022</u> IX 2021	I-IX 2022	<u>I-IX 2022</u> I-IX 2021
UKUPAN UVOZ TOTAL IMPORTS	1.883.670	109,7	133,6	15.168.98 4	141,6
0 HRANA I ŽIVE ŽIVOTINJE FOOD AND LIVE ANIMALS	192.046	110,5	122,9	1.506.901	122,7
1 PIĆA I DUHAN BEVERAGES AND TOBACCO	39.119	78,6	125,2	355.283	124,0
2 SIROVE MATERIJNE NEJESTIVE OSIM GORIVA INEDIBLE RAW MATERIALS, EXCEPT FUEL	25.802	129,0	133,0	212.840	146,4
3 MINERALNA GORIVA, MAZIVA I SRODNI PROIZVODI MINERAL FUELS, LUBRICANTS AND SIMILAR PRODUCTS	364.853	95,4	178,8	2.830.300	199,4
4 ULJA, MASTI I VOSKOVI ŽIVOTINJ. ILI BILJ. PORIJEKLA EDIBLE OIL, LARD AND WAX OF ANIMAL OR PLANT ORIGIN	10.095	138,2	108,8	73.993	120,0
5 HEMIJSKI/KEMIJSKI PROIZVODI CHEMICAL PRODUCTS	203.451	111,9	116,9	1.741.090	120,3
6 INDUST. PROIZVODI, RAZVRSTANI UGLAV. PO SIROVINAMA INDUST. PRODUCTS, CLASSIFIED PRIMAR. BY RAW MATERIAL	521.218	113,1	128,0	4.488.156	150,0
7 MAŠINE/STROJEVI I TRANSPORTNA SREDSTVA MACHINERY AND TRANSPORT EQUIPMENT	349.997	118,9	133,1	2.637.112	125,5
8 RAZNI INDUSTRIJSKI PROIZVODI MISCELLANEOUS MANUFACTURED GOODS	176.835	120,9	121,8	1.269.786	123,1
9 Proizvodi, nerazvrstani po kategorijama Products and transactions, unclassified	254	-	-	53.523	-

Tabela 3: TOP 10 ZEMALJA U IZVOZU I UVOZU
 Table 3: TOP 10 COUNTRIES IN EXPORTS AND IMPORTS

u 000 KM
 in 000 KM

	IX 2022	%
UKUPAN IZVOZ	1.126.432	100,0
<i>TOTAL EXPORTS</i>		
Hrvatska	190.718	16,9
<i>Croatia</i>		
Njemačka	169.693	15,1
<i>Germany</i>		
Austrija	117.840	10,5
<i>Austria</i>		
Srbija	111.466	9,9
<i>Serbia</i>		
Italija	105.277	9,3
<i>Italy</i>		
Slovenija	70.909	6,3
<i>Slovenia</i>		
Crna Gora	34.109	3,0
<i>Montenegro</i>		
Nizozemska	28.586	2,5
<i>Netherlands</i>		
Saudijska Arabija	25.256	2,2
<i>Saudi Arabia</i>		
Francuska	24.815	2,2
<i>France</i>		
OSTALE ZEMLJE	247.763	22,0
<i>OTHER COUNTRIES</i>		

	IX 2022	%
UKUPAN UVOZ	1.883.670	100,0
<i>TOTAL IMPORTS</i>		
Hrvatska	245.181	13,0
<i>Croatia</i>		
Italija	225.002	11,9
<i>Italy</i>		
Njemačka	203.292	10,8
<i>Germany</i>		
Kina	169.513	9,0
<i>China</i>		
Srbija	140.978	7,5
<i>Serbia</i>		
Turska	110.885	5,9
<i>Turkiye</i>		
SAD	90.308	4,8
<i>United States</i>		
Austrija	71.372	3,8
<i>Austria</i>		
Slovenija	65.648	3,5
<i>Slovenia</i>		
Ruska Federacija	55.289	2,9
<i>Russian Federation</i>		
OSTALE ZEMLJE	506.202	26,9
<i>OTHER COUNTRIES</i>		

Izvor: Baza podataka Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje BiH.

Source: Indirect Taxation Authority of BiH database.

Prethodni podaci

Previous data

Izvori i metode prikupljanja podataka

Osnovni / temeljni izvor podataka za statistiku vanjske trgovine FBiH je Jedinствена carinska isprava (JCI) koju deklarant (poslovni subjekt ili druga ovlaštena osoba, npr špediter) podnosi carinarnici prilikom carinjenja robe. Za prikupljanje i kontrolu ispravnosti carinskih deklaracija odgovorna je Uprava za indirektno / neizravno oporezivanje BiH (UIO), koja propisuje oblik, sadržaj, način ispunjavanja i podnošenja isprava u carinskom postupku.

Federalni zavod za statistiku preuzima od UIO originalnu bazu podataka u obliku slogova na magnetnom mediju i dalje ih statistički obrađuje i publicira.

Obuhvat podataka i jedinica posmatranja

U statistici vanjske trgovine Federacije BiH koristi se proširena definicija Specijalnog sistema trgovine prema kojoj se uključuju redovan izvoz i uvoz, unutarnja i vanjska obrada, te robe koje ulaze ili napuštaju slobodne industrijske zone.

Jedinica posmatranja statističkoga istraživanja robnoga prometa sa inozemstvom je svaka robna isporuka koja se obavlja u okviru izvoza i uvoza robe, koja je homogena s gledišta vrste proizvoda, zemlje porijekla odnosno namjene, načina plaćanja i momenta prelaska granice. Isključuje se trgovina uslugama.

Klasifikacije i nomenklature

U statistici vanjske trgovine FBiH primjenjuje se Carinska tarifa BiH (CT BiH) koja je usklađena sa Kombiniranom nomenklaturom (CN) Evropske unije i Harmoniziranim sistemom/sustavom (HS) Svjetske carinske organizacije (WCO).

Vanjskotrgovinske transakcije za svaki pojedinačni proizvod prate se na nivou/razini tarifne oznake od deset cifara.

CT BiH je povezana sa Standardnom međunarodnom trgovinskom klasifikacijom UN (SITC, Rev. 4)¹⁾ i sa Klasifikacijom djelatnosti KD BiH 2010 usklađenom sa statističkom klasifikacijom ekonomskih aktivnosti EU (NACE, Rev. 2)²⁾. CT BiH podliježe godišnjoj reviziji u cilju usklađivanja sa izmjenama CN-a.

Konverzija valute

Podaci o izvozu i uvozu izraženi su vrijednosno u konvertibilnim markama. Vrijednosti izražene u drugim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke primjenom tekućih dnevnih kurseva / tečajeva koji vrijede na dan carinjenja, a utvrđuje ih Centralna banka BiH. Sve su vrijednosti obračunate na osnovi pariteta franko BiH granica: FOB cijene za izvoz i CIF cijene za uvoz.

Sources and methods of data collection

The main source of data for the statistics on exports and imports is Single Administrative Document (SAD).

The BiH Indirect Taxation Agency is responsible for collection and control of the validity of SAD, and it also determines the form, the content, the way of filling in, and the way of submitting of SAD.

Institute for Statistics of FBiH receives from the Indirect Taxation Agency original database and performs further data processing and dissemination.

Coverage and Observation unit

The Special Trade System (Relaxed definition) is used in Federation of Bosnia and Herzegovina. Regular exports and imports, inward processing, outward processing and the goods flow in free industrial zones are included in the Foreign Trade Statistics. Observation unit of statistical survey on trade in goods with the rest of the world is every exports / imports transportation of goods, homogenous in terms of production type, country of origin and/or destination, mode of payment and border-crossing time. Trade in services is excluded.

Classification and Nomenclatures

The Customs Tariff of BiH (CT) is used in External Trade Statistics. The tariff is in line with the EU Combined Nomenclature (CN) and with the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS), which is managed by the World Customs Organization (WCO).

External trade statistics present trade flows on each single product (the ten-digit subheading level of the CT).

CT is linked to the international trade classification of the UN (SITC, Rev.4)¹⁾, and to the BiH Classification of Activity, which is in line with EU classification of economic activities (NACE Rev. 2)²⁾. The BiH Customs Tariff is revised every year to follow the updates of CN.

Validation

The value of exports and imports are expressed in convertible marks. The value expressed in other currency is converted into convertible marks by current daily exchange rate list valid on the day of custom clearance. Exchange rate list is established by Central bank of Bosnia and Herzegovina. All values are calculated according to free BiH border parity, i.e. exports based on FOB parity, and imports based on CIF parity.

¹⁾ Standard International Trade Classification (SITC) Rev. 4

²⁾ Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetna stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorne osobe:

Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Persons responsible:

Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremio: Haris Čengić

Prepared by: Haris Čengić

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet